

הנחיות לבחינת הפטור בהבעה עברית

כל בחינת פטור בכל שפה בעולם בודקת שלושה דברים: (1) יכולת הבנה וסיכום של טקסט, (2) יכולת כתיבה על נושא מסוים, (3) שליטה יסודית בדקדוק ובמבנה של השפה. לכן גם מבחן הפטור כולל את החלקים הבאים:

- א. טקסט חדש (unseen) שיש עליו שאלות הבנה
- ב. מטלת סיכום הטקסט
- ג. מטלת השלמת פעלים על פי צורת שם הפועל שלהם. לדוגמה, "בשבוע הבא ..... (לדון) הממשלה בהצעה". התשובה: "בשבוע הבא תדון הממשלה בהצעה".
- ד. מטלת השלמת משפטים על פי מילות קישור הנתונות בהם + פיסוקם, לדוגמה, "מחירי הנפט ירדו בעולם ואף על פי כן..... " דוגמה להשלמה: "מחירי הנפט ירדו בעולם, ואף על פי כן מחיר הדלק בישראל לא ירד ואף עלה קצת".
- ה. הכנת תוכנית לכתיבה על נושא אחד מתוך רשימה של חמישה נושאים, רצוי בצורת ראשי פרקים מקוצרים.
- ו. הרחבת ראשי הפרקים לחיבור.

ביבליוגרפיה עיקרית

א. להבעה, פיתוח רעיון ותמצית

בן דב צ' 1987, להבין ולכתוב, תל אביב: מודן
ברוש ש' תשמ"ג, עט נובע - הבעה בכתב, תל אביב: אוניברסיטת תל אביב
זבידה ט', תשס"ח, טקסט בשבילי הלשון: שאלון ב, אבן יהודה: רכס
ליפקין ש', בדיחי-קלפוס נ', 2007. שלב ב: עברית - הבנה, הבעה, ולשון, מט"ח, תל אביב, עמ' 65-9

פולמן ש', 1985, לשון וספר, יחידות שונות, תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה
פולמן ש' 1977, במעגלי העיון הלימודי, אבן יהודה: רכס
עדן נ', רפאלי נ', תשנ"ד, במילים אחרות - פרקים בכתיבה עיונית, ירושלים: אקדמון
רגב ז' תשל"א, דרכים בהבעה, ירושלים: אקדמון, עמ' 24-35, 73-91.

לתיקוני לשון והעשרה

הרמתי שי, 1990: ניבון, תל אביב, הוצאת עמיחי

מגיד חי' תשמ"א: ילקוט תיקוני לשון, תל אביב: הוצאת קרני

משרד החינוך, תשל"ט, דיוקי ניסוח, ירושלים.

נצר נ' תשל"ג, תרגילי הבעה מלשון היום יום, חיפה: חמו"ל

סיוון ר' 1979, לקסיקון לשיפור הלשון, תל אביב: הוצאת קרני

לפיסוק וכתיב

האקדמיה ללשון העברית, תשנ"ד, "כללי הכתיב חסר הניקוד", לשוננו לעם, ירושלים: האקדמיה ללשון העברית.

האקדמיה ללשון העברית, תשנ"ד, "כללי הפיסוק החדשים", לשוננו לעם, ירושלים: האקדמיה ללשון העברית.

בהצלחה